

Páholy - Gajdics Ottó: Lady Dilemma

2015 január 26. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Súlyos morális dilemmát jelentett Tompa Andreának, hogy ettől a kormánytól elfogadjon-e bármit, hiszen tevékenységének nagy részével képtelen azonosulni. Aztán hosszas mérlegelés után mégis elfogadta a Márai-díjat.

Az elismerést minden évben a Magyar Kultúra Napján adják át életműért vagy a díj adományozását megelőző évben megjelentetett kimagasló értékű prózakötetért, valamint magyar író külföldi elismerést szerzett munkásságáért. A hivatalos indoklás szerint Tompa Andrea a XX. századi kisebbségi lét tragédiáinak és traumáinak újszerű és hiteles prózai ábrázolásának elismeréseként kapta. A Tompa-életműben járatanabb olvasók kedvéért a Fejtől a lábtól című regényért. Ami szerintem bízna rossz.

Mert az író már ott is dilemmázott. Érezte ugyanis, hogy történelmi regényt mégis csak valamiféle cselekmény tud igazán kifejezővé tenni, de mit szólnak majd hozzá a nagy posztmodern guruk, akik szerint történet sincs, nem hogy cselekmény. Aztán hosszas mérlegelés után mégis csak elmesél valamit a regény, de olyan nyögvenyelős módon, hogy ónémet nyelvű nyomtatványokon könnyebben átrágja magát az olvasó. Nem csoda, hogy a hivatásos körberajongók is csak arról tudtak beszámolni a megjelenés karácsonyán, mennyire sajnálják, hogy Tompa könyvének elolvasásával adósak maradtak magukkal szemben, de majd síelés közben bepótolják. Jókat mosolyogtam magamban rajtuk, mert akkor én már túl voltam a kínszenvedésen. Annak idején még a televízióban is jelentkezett a Páholy, ott akartam a balliberális megmondó emberek Trianon-percepciójáról értekezni, vagyis inkább arról, mit tartanak az általuk mélységesen lenézett nemzeti érzelmű emberek Trianon-képéről. Nos, nem csalódtam. Néhány mondat Tompa korabeli, György Péterrel adott páros interjújából, amit a Népszabadság műsorújsága készített:

MAGAZIN: Mit fognak kezdeni ezzel az egész romhalmazzal a huszonévesek, ha Illyésék sem tudtak vele mit kezdeni? *(A romhalmaz Trianon és Erdély problémája a magyar gondolkodásban! a szerk.)*

TOMPA ANDREA: A huszonéveseknek korai még ezzel foglalkozniuk. Ehhez hosszú megértési folyamat tartozik, és az nem kívül, hanem belül van. Mindenkinek magának, a saját családtörténetében, a saját érzelmeiben kell megkeresnie az Erdélyhez való viszonyt. Nem hinném, hogy ezt huszonévesen kell végrehajtani.

GYÖRGY PÉTER: Van itt még egy probléma. Közben megváltozott a világ, megszüntek a nemzetállamok. Ez Erdély egész társadalomképét megváltoztatja. Sok szempontból újra kell gondolnunk a régi szerződéseket: én ezért írtam a könyvemet. A román nemzetállam is fikció, bele lehet ugyan írni az alkotmányba, de a nemzetállamok tradicionális értelemben véve addig működőképesek mint elnyomó államok, amíg a határok zárva vannak. Relatív nyitott államoknál – és ez a román–magyar ügyben sokat számít – a regionális eltérések számítanak. Az én tanítványaimat az izgatja, hogy a forint árfolyama ne nagyon menjen fel, mert akkor drágák a repülőjegyek, és nem tudnak lelépni. Odajön hozzám a diák az óra végén: „Azt mondta tanár úr, hogy Trianon az egyetlen dolog, amiben a magyarok konszenzuálisak. Ez nem így van”. És folytatja: „engem ez totálisan hidegen hagy, három nyelven beszélek, tök jól vagyok, a pasim más nyelven beszél, föl-le mászkálok a világban. Nekem ez a dolog nincs, érti? Nem tekintem magam a trauma részének, nem tekintem magam vesztesnek, nekem így a jó.” És kérdem: „mi jó magának?” „Az, hogy sok nyelven mászkálhatok.” Magyarországnak az a vesztese, hogy egynyelvű.

MAGAZIN: Erre mondják a politikusok meg a kultúrantropológusok, hogy nem szabad a múlt szálait elszakítani.

Pedig ez lehet a megoldás.

GYÖRGY PÉTER: Nem hiszem. A múlt szálai újraszövődnek. Az a kérdés, hogy a következő nemzedék mire használja. Jelenleg a magyar szélsőjobboldal arra használja a múltat, hogy a jelenben való vereségét kompenzálja vele. Ennél nincs életveszélyesebb a földön. Ugyanezt várja el Erdélytől. Valójában Bambusztánt követel és teremt, pedig a jelen – ha tetszik, ha nem – a multinacionális, posztetnikus, globális kapitalizmusra épül. Lehet utálni, de az olyan, mintha azt mondanám, hogy hevesen fel vagyok háborodva a rákbetegség miatt. A kérdés az, van-e kulturálisan adekvát válasz arra, amiben élünk. Mi most álmodunk, és a mindennapokról, amelyekről Andrea könyve is szól, semmit nem akarunk tudni.

TOMPA ANDREA: Ahhoz, hogy valamit politikai eszközként fel lehessen használni, a traumának jelen idejének kell lennie. Ott van azok között a festmények között, amelyeket Kerényi Imre rendelt, Kiss Tibor Trianon című 2011-es műve. Egy földgömbre rá van dobva egy kézigránát, a földgömbön egy nyitott seb látható. Száz év alatt lehet, hogy maradnak hegek, de annak a sebnek már konkrétan és szimbolikusan is be kellene hegednie.

Nos, pontosan ilyen a szóban forgó regény is. Ólomkalapácsnak tényleg, bumfordi mondatokkal veri a buta fejünkbe, hogy ilyen seb nem létezik, soha nem is volt, ha volt is, azt csak mi találtuk ki, „hülye szélsőmagyarok”. De ami nekem a legjobban fáj, hogy az ember másik ember iránt érzett szeretete számomra teljesen torz formában, majdnem azt mondtam jelenik meg, de épp az a baj, hogy szerintem egyszerűen hiányzik. A kutyák nagyobb becsben vannak a miben érzelmek tekintetében, mint az ember. Ezen a ponton hangsúlyoznom kell, írásom nem kritika, véleményem teljes mértékben szubjektív, nem is csupán a könyvről szól, hanem a balliberális értelmiség számomra felfoghatatlan, empátiahiányos, mások érzelmeire, gondolataira teljességgel érzéketlen, kirekesztő hozzáállásáról. Csak zárójelben jegyzem meg, rettenetesen sajnálom azokat a fiatalokat, akik György Pétertől kénytelenek muniációt szerezni saját álláspontjuk kialakításához! Attól az embertől, aki csak valakivel szemben tud nemzetudatot értelmezni, és az egyik legtevékenyebb ideológusa azoknak, akik az Európai Egyesült Államok eszméjét erőszakkal akarják letolni a torkunkon.

Számomra tehát nem az a dilemma, hogy Tompa Andrea miért veszi át a Márai-díjat, hanem az, miért épp neki adták. Legalább tíz sokkal jobb könyvet olvastam csak az elmúlt évben. Bár arra legalább jó volt ez a döntés, hogy fényesen bizonyítsa, még véletlenül sem bajlódik azzal a jelenlegi kultúrpolitika, hogy visszaélve a díjak odaítélésének jogával, csak a saját értékrendjének megfelelő alkotókat jutalmazza. Aki ezt állítja, az szemérmetlenül hazudik!

Lady Dilemma egyébként úgy küzdött le lelkiismeretét, hogy jótékony célokra ajánlotta föl a díjjal járó összeget. Csak gratulálni tudunk döntéséhez. Annál is inkább, mert rendkívül örülünk annak, hogy ezek szerint ? nem tartozik az elváratai által vizionált négymillió szegény ember közé, nincs rászorulva a számára utálatos kormány pénzére. Halkan azért megjegyzem, azt a pénzt mi, adófizetők dobtuk össze, és én speciel nem díjazom, ha valaki fintorog, amikor az újraosztásnál az enyémből is átvesz egy darabot. De lelke rajta. Abban viszont bízom, hogy előbb-utóbb eljön az az idő, amikor nemzeti érzelmeinket nem tagadó, magyarságtudatunkat nem lesajnáló, mégis hitelesen és újszerűen megközelítő szerző örömmel veszi majd át a magyar nemzet díját az aktuális minisztertől. Egye fene, költse, amire akarja!

Gajdics Ottó - mno.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD

A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló